drijven, die door Stichtingen worden uitgeoefend, van belang is, had niet onbesproken mogen blijven.

Bij de Omzetbelasting komt de behandeling van de kwestie van de restituties (art. 21a) en van de, sedert 1 October 1938, nieuwe regeling voor kleine fabrikanten (abonnementen), als mede de toen aangebrachte wettelijke basis voor meerwaarde-regelingen niet voldoende tot haar recht. Voor een goed inzicht in de O.B. ware een systematischer opbouw van dit hoofdstuk gewenscht geweest.

De volgende hoofdstukken nl. „Inzage van boeken en geheimhouding” en „De Invorderingen der Belastingen” behoren m.i. tot de beste hoofdstukken van dit boek. In het laatstgenoemde hoofdstuk zijn de invorderings-, reclame-, beroeps-, navorderings-, ontheffings- en kwijtscheldings-bepalingen van de diverse wetten in een samenvattend overzicht verenigd.

Mijn indruk van het geheel is, dat schrijver teveel is uitgegaan van de verschillende arresten, die voor de instellingen van belang zijn, waarbij een zekere negatieve houding, zooals deze m.i. blijkt uit het zware accent, hetwelk op de vrijstellingen is gevallen, niet te ontkennen valt.

Het doel, hetwelk schrijver zich mede gesteld heeft, nl. de kennis van onze belastingwetten, voor zoover deze voor de desbetreffende instellingen van belang zijn, te bevorderen, is hierdoor niet geheel bereikt. Ongetwijfeld zal het boek echter, in verband met het zeer groote aantal zorgvuldig gekozen beslissingen in belastingzaken en de groote ervaring, die schrijver op dit gebied blijkt te hebben, van groot praktisch nut zijn.

P. J. H. J. BOS

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Red.: L. A. BAKKER, Drs G. L. GROENEVELD,
Drs H. HAVERKAMP en Drs P. F. R. STOL

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Competitive bidding for audit engagements

Het „Executive Committee of the American Institute of Accountants” heeft in een „statement” haar afwijzend oordeel uitgesproken over prijs-opgaven in wederzijdsche concurrentie, op grond van het ongezone en onlogische hiervan en de onverenigbaarheid in verband met een behoorlijke uitoefening van het beroep.

A II 4 *The Journal of Accountancy December 1939*

III. LEER VAN DE INRICHTING

Supervising the installation of book-keeping machines

MacDonald, I. W. — De accountants, zoowel de public- als de interne, moeten althans zekere kennis bezitten van mechanische hulpmiddelen om te weten welk gebruik door de administratie en door hunzelf ervan gemaakt kan worden en om bij eventuele aanschaffing van machines van advies te kunnen dienen. Behandeld wordt hetgeen een accountant moet weten, teneinde de supervisie over een mechanisch ingerichte boekhouding te kunnen uitoefenen.

A III 3 *The Accountants' Magazine Maart 1940*

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Extensions of auditing procedure

Een speciale commissie van het „American Institute of Accountants” heeft op 2 November 1939 een rapport uitgebracht over den omvang van de accountantscontrole, hetwelk de volgende punten behandelt: Examination of inventories, Examination of receivables, appointment of independent certified public accountants, Form of independent certified public accountants' reports.

A IV 1 *The Journal of Accountancy December 1939*

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

II. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE ALS WETENSCHAP

Opleiding tot praktisch economisch onderzoeker

Valk, dr H. M. H. A. van der — Naar aanleiding van de in de kringen van het bedrijfsleven uitgesproken wensch om te komen tot een opleiding voor beleggingsdeskundige wijst schr. er op, dat deze opleiding dient te zijn een gespecialiseerde richting van de algemeene opleiding tot praktisch economisch onderzoeker (research-worker). Bij het economisch hooger onderwijs gaat men reeds in deze richting.

B a II 4 *Econ. Stat. Berichten 27 Maart 1940*

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Minimumeischen, waaraan de verlies- en winstrekening behoort te voldoen

Niemeyer, L. C. — De regeling in het Wetboek van Koophandel t.a.v. de eischen, waaraan de voor openbaarheid bestemde verlies- en winstrekening behoort te voldoen, is zeer onvolledig. Schrijver geeft zijn inzichten weer t.a.v. hetgeen noodig en nuttig is om verbetering hierin te brengen, waarbij hij de stiefmoederlijke behandeling van de verlies- en winstrekening in de literatuur ter sprake brengt.

B a III 3 *Administratieve Arbeid Febr./Maart 1940*

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Een facet van den oorlogsvoorraad

Aardweg, H. P. van den — Schr. wijst vooral op de verlieskans, die het aanleggen van een oorlogsvoorraad met zich brengt, doordat de voorraad, wanneer de prijsdaling begint, waarschijnlijk grooter zal zijn dan toen de prijsstijging een aanvang nam. Reserveering van winsten uit voorafgaande prijsstijging zou hiertegen niet opgewassen kunnen zijn.

B a IV 5 *Organisatie en Efficiency April 1940*

„Cost-plus contracts” for government work

Heaton, J. S. — Behandelt de problemen, welke door de regie-opdrachten t.a.v. de kostprijsadministratie en -calculatie worden gesteld en de belangrijke taak van den accountant hierbij, welke tevens een meer uitgebreide technische kennis vereischt.

B a IV 9 *Accountancy April 1940*

Kolenclausules in de stroomtarieven in Nederland

Haga, Ir. K. H. — Schr. gaat na welke de factoren zijn, die de kolenclausule bepalen. In de praktijk bestaat een groote verscheidenheid in de clausules. Schr. meent dat het mogelijk is een uniforme bepaling te aanvaarden.

B a IV 9 *De Ingenieur 5 April 1940*

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Le crédit aux classes moyennes aux Etats-Unis

Somerhausen, M. — Behandelt een enquête naar aanleiding van een wetsontwerp van Senator Mead. Ondanks de buitengewone bank-faciliteiten en lage rente, bleken de kleinhandelaren en industriele middenstand toch te klagen over gebrek aan krediet op een langen termijn.

De mogelijkheden in de V.S. wettigen een nieuwe uitbreiding dezer kredieten, waartoe de overheid door wettelijke maatregelen poogt mede te werken.

B a V 5b *Annales des Sciences Comm. & Econ. 4e jaargang No. 1*

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

De evolutie der vestigingsleer

Verbeeck, G. — De vestigingsleer heeft niet alleen te bepalen waar de industriele bewerking zal plaats vinden, maar moet tevens de vestiging der grondstofbronnen en de afzetgebieden aanduiden. Behandelt eerst de werken van Weber, Engländer en Ritschl en daarna de jongste theorie (Bertil Ohlin en Tord Palander).

B a VI 8 *Annales des Sciences Comm. et Econ. 4e jaargang No. 1*

Mogelijkheden en onmogelijkheden voor eenheidsprijszaken

Hamme, D. — Schr. constateert dat de eenheidsprijswinkels hun verkoopspolitiek zijn gaan wijzigen. Zij betrekken steeds meer artikelen in hun sfeer en verlaten het stelsel der vaste prijzen of aanvaarden nieuwe prijsklassen.

B a VI 9 *Theorie en Techniek Maart 1940*

Enkele opmerkingen over de sociale en de economische beteekenis van het eenheidsprijsbedrijf

Tobi, dr E. J. — Uit budgetstatistieken berekent schr., dat het eenheidsprijsbedrijf slechts een zeer gering deel van het budget bestrijkt, waaruit volgt dat de besparingen die het aan breede lagen der bevolking

zou brengen, minimaal zijn. Uit hetzelfde feit volgt niet, dat de concurrentie welke het middenstandsbedrijf van het eenheidsprijsbedrijf ondervindt, gering is.

B a VI 9

Economie Maart 1940

La réorganisation d'une entreprise

Abt, Th. — Bespreekt de methoden en middelen, aan te wenden om de oorzaken te ontdekken van een slechten gang van zaken en om tot reorganisatie en verbeteringen in het bedrijf te komen. Vergaande analyse der resultaten, der werkmethode en van de bedrijfspolitiek leidt tot een betere kostprijscalculatie, het invoeren van rationeele bezuinigingen en een beter inzicht in de afzetmogelijkheden.

B a VI 13

L'Organisation November/December 1939

De algemeene instructie

Spits, C. L. — Schr. behandelt de beteekenis van de algemeene instructie voor de organisatie van het bedrijf.

B a VI 16

Organisatie en Efficiency April 1940

De uitzonderingsregel

Bezemer, ir. T. J. — Deze regel houdt in, dat men het verrichten van een handeling (kennisgeving), afhankelijk stelt van bijzondere feiten. Haar toepassing, die veel arbeidsbesparing inhoudt, is afhankelijk van het bestaan van normen. Zij brengt een gedeeltelijke overdracht van verantwoordelijkheid met zich mee. Gevaarlijk is het, wanneer aan het achterwege blijven van een bericht een bepaalde beteekenis moet worden toegekend. Voorbeelden uit het spoorwagverkeer en het leger toonen dit aan.

B a VI 6

Organisatie en Efficiency April 1940

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Belooning volgens 'n glijdende schaal?

Zanden, P. van der — Aan de hanteering van een indexcijfer voor de kosten van levensonderhoud voor de herziening van de loonen zijn wel bezwaren verbonden. Schr. acht echter toepasbaar een indexcijfer van de kosten van de allernoodzakelijkste kosten van levensonderhoud, dat speciaal zou kunnen dienen voor de herziening van de minimum-inkomens (b.v. die van f 1000.—, o.a. van de werklozen). Een calculatie voor de hogere inkomens zou hieraan kunnen worden gekoppeld.

B a VII 2

Economie Maart 1940

Prijzencomplex en loon

Groutars, ir. M. J. M. G. — Het verband tusschen den arbeider en diens gezin is even natuurlijk als tusschen het gezinsbehoeftecomplex en het loon van den arbeider-huisvader. De verhouding tusschen het prijzencomplex en de sterkte van het arbeidersgezin is van geheel ander karakter.

Het lijkt geoorloofd om vooralsnog te twifelen aan de mogelijkheid, om mede met staatshulp een hechte en rechtvaardige, economisch-maatschappelijke orde op te bouwen, waarin door middel van het prijzencomplex het individuele geldloon wordt omgebogen tot een relatief gezinsloon.

B a VII 2

Economie April 1940

Onrustbarende stijging van het aantal bedrijfsongevallen

Michielsens, A. B. — Schr. wijst op de onrustbarende stijging van het aantal bedrijfsongevallen, n.l. van rond 150.000 per jaar over 1936 tot 230.000 over 1939. Hier kunnen verschillende oorzaken aan het werk zijn. Schr. veronderstelt, dat de toevloed van jeugdige en dus ongeschoolde arbeiders een groote rol speelt. Nader onderzoek wordt door schr. bepleit.

B a VII 8

Economie Maart 1940

Variabele pensioenen in het particuliere bedrijf

Derkens, dr. J. B. D. — Onder variabele pensioenen verstaat schr. pensioenen die in nauw verband staan met het salaris van den deelgenoot. Schr. meent, dat men zich voor de vaststelling van het pensioen zal baseren op het salaris gedurende de laatste jaren, voorafgaande aan de pensioenrekening. Vallen deze jaren in een inflatie-periode waarin hoge salarissen worden uitgekeerd, dan schieten de pensioenfondsen tekort. Ter keering van dit euvel ontwerpt schr. een andere regeling.

B a VII 8

Econ. Stat. Berichten 27 Maart 1940

Het vraagstuk der ziektekostenverzekering

Luttermelt, C. A. A. van — De verzekering tegen de gevolgen van ziekte e.d. is nog weinig uitgebreid. Nog is men er niet in geslaagd de belangen van verzekeraar en verzekerde te doen harmonieëren. Zonder een pleidooi te willen houden voor het overnemen van dezen bedrijfstak door den staat, vraagt Schr. toch de aandacht van de regering voor deze materie.

B a VII 9

Econ. Stat. Berichten 20 Maart 1940

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

I. EXTRACTIEVE BEDRIJVEN

Het nieuwe Mijnreglement

De Jongh, Ir. W. H. D. — Op 1 Januari 1940 is het nieuwe „Mijnreglement 1939” in werking getreden. Dit reglement treedt op verschillende plaatsen minder in details dan zijn voorganger. Nadere voorschriften worden uitgevaardigd door den Inspecteur-Generaal der Mijnen. Schr. bespreekt de voornaamste nieuwe bepalingen.

B b I 6

De Ingenieur 12 April 1940

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

De boterpositie in Duitschland

Bt. — In Duitschland is de vetvoorziening één van de moeilijkste vraagstukken. Er wordt naar gestreefd de boterproductie op te voeren, o.a. door het melkverbruik in te perken. De voorziening met andere vetten ondervindt hinder van de belemmeringen in de aanvoer van oliehoudende zaden.

B b IV 2

Het Algemeen Zuivel- en Melkhygiënisch Weekblad 22 Maart 1940

Onze boterpositie

G. — De boterexport heeft na het uitbreken van den oorlog met groote moeilijkheden te kampen. De engelsche markt biedt thans al zeer weinig vooruitzichten. De invoer is daar gecentraliseerd bij de Regeering en door rantsoeneering is het verbruik aanzienlijk beperkt. De mogelijkheid om productie-overschotten op de engelsche markt te spuien is daardoor vervallen. Schr. meent dat compensatie gezocht moet worden in vergroote binnenlandsche afzet.

B b IV 2

Algemeene Nederlandsche Zuivelbond 6 en 13 Maart 1940

V. INDUSTRIE

Kolenclausules in de stroomtarieven in Nederland

Haga, Ir. K. H. — Schr. gaat na welke de factoren zijn, die de kolenclausule bepalen. In de practijk bestaat een groote verscheidenheid in de clausules. Schr. meent dat het mogelijk is een uniforme bepaling te aanvaarden.

B b 19

De Ingenieur 5 April 1940

Verleden, heden en toekomst der N.V. Waterleiding-Maatschappij „Oost-Brabant”

Kruij, W. F. J. M. — In het eerste gedeelte van deze voordracht, gehouden voor de Vereniging voor Waterleidingsbelangen in Nederland, wordt de vraag aan de orde gesteld hoe de watervoorziening ten platelande kan worden opgelost. Noodig is nivellering van de rentabiliteitsverschillen tusschen de verschillende deelen. Dit principe is gevolgd bij de stichting van het Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland. Dit voorbeeld is niet in andere provincies gevolgd, maar wel zijn daar tot stand gekomen groote regionale waterleidingsbedrijven, gegrond op hetzelfde principe en met belangrijke invloed van het provinciaal bestuur.

B b V 19

Water 22 Maart 1940

VI. HANDEL

Mogelijkheden en onmogelijkheden voor eenheidsprijszaken

Hamme, D. — Schr. constateert dat de eenheidsprijswinkels hun verkoopspolitiek zijn gaan wijzigen. Zij betrekken steeds meer artikelen in hun sfeer en verlaten het stelsel der vaste prijzen of aanvaarden nieuwe prijsklassen.

B b VI 4

Theorie en Techniek Maart 1940

VII. TRANSPORT

Driejaarlijksche verkeerswaarnemingen — 1938

Reitsma, S. A. — Schr. is niet overtuigd van de bruikbaarheid van de bij deze waarnemingen verzamelde gegevens. Een belangrijk euvel is het ontbreken van gegevens betreffende het verkeer op de secundaire en tertiaire wegen. Daardoor wordt de vergelijkbaarheid zeer bemoeilijkt.

B b VII 1

Spoor- en Tramwegen 2 Maart 1940

Benzinedistributie en de belasting op motorrijtuigen

In deze publicatie is opgenomen het advies van de in October j.l. door de A.N.V.F. ingestelde commissie, die zou onderzoeken het vraagstuk „motorrijtuigen- of benzinebelasting” in het bijzonder in verband met een eventuele distributie van benzine. De commissie adviseert tot het nemen van eenige maatregelen, waardoor bereikt wordt dat bij rantsoeneering der benzine voor de betrokken houders van motorrijtuigen de motorrijtuigen belasting wordt vermindert. Een verzoekschrift in deze geest is aan den Minister van Financiën verzonden.

B b VII 6

Algemeene Nederlandsche Verkeersfederatie 13 Maart 1940